

Okoljske zahteve za stenske plošče

Ti primeri okoljskih zahtev se lahko uporabljajo, kadar so predmet javnega naročila stenske plošče.

V teh zahtevah za zelena javna naročila so stenske plošče opredeljene kot plošče, ki se v stavbi namestijo navpično ali pod kotom (na primer pri preurejanju podstrešja), pri čemer sama plošča ni nosilna, njena površina pa ni končno obdelana kot pri dokončani stavbi, kar pomeni, da bo pozneje ometana, zglajena, popleskana, tapecirana itd.

Obravnavata se predvsem dve različni vrsti materiala, ki skupaj zajemata skoraj celotni trg s stenski ploščami. To so mavčne in lesene plošče. Materiala se obravnavata kot ločena, saj se kljub temu, da se njuna uporaba prekriva, razlikujeta po sestavi in večini standardov, ki jih morata izpolnjevati.

Za stenske plošče se uporablja več znakov in standardov za okolje. Nekateri veljajo za oba materiala, na primer znak nordijski labod (Nordic Swan) za stenske plošče in avstralski znak za dobro okoljsko izbiro, medtem ko drugi vključujejo le enega od njiju, na primer nemški znak modri angel (Blue Angel) za sestavljene lesene plošče, kanadski znak za okolje za mavčne plošče ali japonski znak za okolje za lesene plošče.

Večina proizvodov iz skupine stenskih plošč spada na področje uporabe direktive o gradbenih proizvodih, pri čemer je treba gradbene proizvode, ki jih ureja direktiva, opremiti z znakom CE. Znak CE spremljajo posebne tehnične informacije o posebni učinkovitosti teh proizvodov.

Okoljske zahteve za mavčne stenske plošče

20.1.1 Tehnične specifikacije	
Naročnik v tehničnih specifikacijah poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:	
1.	<p>Papir, uporabljen pri proizvodnji mavčnih plošč, mora biti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 100-odstotno reciklirani les/papir in/ali – papir, proizveden iz lesa, lesnih vlaken ali lesnih odrezkov, ki izvirajo iz zakonito posekanih gozdov¹. <p>Način dokazovanja: Kadar mavčna plošča izpolnjuje zahteve iz a) točke, mora ponudnik k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali – potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da izpolnjuje zahteve, ali – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da so izpolnjene zahteve, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p> <p>Kadar mavčna plošča izpolnjuje zahteve iz b) točke, mora ponudnik k ponudbi priložiti:</p>

¹ Zakonit izvor gradbenega lesa/lesnih vlaken se lahko dokaže z veljavnim sistemom sledenja v proizvodni verigi. Te prostovoljne sisteme lahko certificira tretja oseba, in sicer pogosto kot del standarda ISO 9000 in/ali ISO 14000 ali sistema upravljanja EMAS. Dokazi sledljivosti v proizvodni verigi gradbenega lesa/lesnih vlaken, certificiranih po standardu FSC ali PEFC, ali kateri koli drug način dokazovanja se prav tako sprejmejo kot dokazilo o skladnosti. Če gradbeni les/lesna vlakna izhajajo iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, se lahko kot dokazilo o zakonitosti uporabi dovoljenje FLEGT. Druga dokazila, ki se bodo sprejela, vključujejo ustrezno in veljavno pričevalo CITES ali druga enakovredna in preverljiva sredstva, kot je uporaba sistema »skrbnega pregleda². Za necertificiran neobdelan material ponudniki navedejo tip (vrsto), količino in izvor gradbenega lesa/lesnih vlaken skupaj z izjavo o njihovi zakonitosti. Tako se lahko gradbeni les/lesna vlakna sledijo po celotni proizvodni verigi od gozda do proizvoda.

	<ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali – potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – potrdilo FSC² ali PEFC³ za izdelek zadnjega v skrbniški verigi lesa, ali – dovoljenje FLEGT⁴, če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali – potrdilo, da je ponudnik vključen v sistem okoljskega ravnanja, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
2.	<p>Vsebnost sadre mora glede na maso znašati vsaj 2 % reciklirane mavčne plošče⁵, kar se izračuna na podlagi letnega povprečja, pri čemer ni vključena sadra z mest za razžvepljevanje dimnih plinov (RDP).</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali – potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da so izpolnjene zahteve (npr. glede nadzora kakovosti ali proizvodnje), ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
3.	<p>Kadar plošče vsebujejo potencialno radioaktiven material (npr. iz žlindrastih produktov, pepela iz zgorelega premoga, fosforne sadre), mora biti gama indeks (my) ali indeks aktivnosti (I1) manjši od 1. Radioaktivne snovi v materialu plošče so izražene kot gama indeks/indeks aktivnosti v skladu s formulo⁶:</p> $CK/3000 + CRa/300 + CTh/200 < 1,0.$ <p>Indeks radija ne sme preseči: $CRa/100 = 1,0$.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali – potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – potrdilo neodvisne akreditirane institucije, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>

² FSC (angl. *Forest Stewardship Council*) je samostojna, ne-vladna, ne-profitna organizacija ustanovljena za promocijo odgovornega ravnanja z gozdovi. Več o tem na <http://www.fsc.org/>.

³ PEFC (angl. *Programme for the Endorsement of Forest Certification*) je program za potrjevanje certifikacijskih shem za gozdove. Več o tem na <http://www.pefc.org/internet/html/>.

⁴ FLEGT (angl. *Forest Law Enforcement, Governance and Trade*) opredeljuje Akcijski načrt EU za uveljavljanje zakonodaje, upravljanja in trgovanja na področju gozdov, ki ga je Evropska komisija sprejela v letu 2003. Akcijski načrt določa več ukrepov za obravnavo nezakonite sečnje v državah v razvoju in opredeljuje sistem izdaje dovoljenj za gradbeni les, ki zagotavlja zakonitost uvoženih lesnih proizvodov. Za pridobitev dovoljenja morajo države, ki proizvajajo gradbeni les, in EU podpisati prostovoljne partnerske sporazume. Za lesne proizvode, ki so bili zakonito proizvedeni v partnerskih državah na podlagi prostovoljnega partnerskega sporazuma, se bodo izdala dovoljenja o zakonitosti proizvodnje. Več o tem na spletni strani <http://ec.europa.eu/environment/forests/flegt.htm>.

⁵ To okoljsko zahtevo lahko naročnik opredeli strožje tako, da zahteva, da znaša delež sadre v reciklirani mavčni plošči 5 %. Mavčne plošče, ki vsebujejo višji delež sadre, lahko naročnik v okviru meril za oddajo javnih naročil, ki jih smiselno oblikuje glede na vsebino te okoljske zahteve, točkjuje z dodatnimi točkami.

⁶ CK, CRa in CTh pomenijo koncentracijo kalija 40, radija 226 in torija 232, izraženo v bekerelih na kilogram (Bq/kg) materiala. En odstotek kalija je enako 310 Bq/kg kalija 40, 1 ppm urana je enako 12,3 Bq/kg radija 226 in 1 ppm torija je enako 4,0 Bq/kg torija 232.

4.	<p>Mavčne plošče kot končni proizvod ne vsebujejo nobenega kemičnega proizvoda, ki je razvrščen kot⁷:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rakotvoren (R40, R45, R49); – mutagen (R46, R68); – škodljiv ali strupen za reprodukcijski sistem (R60, R61, R62, R63); – strupen (R23, R24, R25, R26, R27, R28). <p>Iz končnega proizvoda se v običajnih pogojih uporabe ne bodo sproščale ali lužile kakršne koli snovi ali pripravki, ki so razvrščeni v navedene stavke nevarnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rakotvorno (rakotvorno 1A, 1B in 2: H350, H350i, H351); – mutageno in povzroča dedne genetske okvare (mutageno 1B in 2: H340 in H341); – škodljivo za reprodukcijski sistem (reprodukcijsko 1A, 1B in 2: H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd in H360Df); – strupeno (akutna strupenost 1, 2 in 3: H330, H331, H311, H301, H310, H300, kronična strupenost za vodne organizme 2: H412). <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali – potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – potrdilo neodvisne akreditirane institucije, ali – varnostni list za material, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
5.	<p>Mavčne plošče se ne smejo impregnirati, označevati, premazati ali drugače obdelati na način, ki bi preprečil recikliranje in/ali kompostiranje v Evropi.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali – potrdilo neodvisne akreditirane institucije, ali – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da so izpolnjene zahteve, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
20.1.2 Merili za oddajo javnega naročila⁸	
Za razvrstitev ponudb naročnik poleg cene ali stroškov in morebitnih drugih meril določi:	
1.	<p>Merilo » recikliranje mavca«</p> <p>Ponudba z mavčno ploščo z deležem recikliranega mavca, ki presega minimalni delež iz tehničnih specifikacij, ali mavčno ploščo z deležem recikliranega mavca, ki presega minimalni delež iz tehničnih specifikacij in ki se iz sistema proizvajalcev za prevzem rabljenih proizvodov preusmeri v objekt za kompostiranje ali se uporabi pri proizvodnji cementa ali po enakovredni odobreni metodi preusmeritve, se v okviru tega merila točkuye z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo o tem, ali in katero od meril bo izpolnil, ali

⁷ V Uredbi (ES) št. 1272/2008, s katero se spreminjata in razveljavljata direktivi 67/548/EGS in 1999/45/ES ter s katero se spreminja Uredba (ES) št. 1907/2006, so navedeni naslednji stavki o nevarnosti, ki so povezani z zgornjimi standardnimi opozorili.

⁸ Okoljska merila za oddajo javnega naročila naj bi skupaj obsegala vsaj 10 do 15 % skupnih razpoložljivih točk.

	<ul style="list-style-type: none"> – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da je izpolnjeno merilo ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je izpolnjeno merilo. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje merilo.</p>
2.	<p>Merilo »uporaba papirja iz trajnostno upravljanih gozdov«</p> <p>Ponudba z mavčno ploščo, pri proizvodnji katere se uporablja papir, ki je iz lesa, lesnih vlaken ali lesnih odrezkov, ki izvirajo iz gozdov, za katere je potrjeno, da se z njimi trajnostno gospodari, pri čemer se izvajajo načela in ukrepi, namenjeni zagotavljanju trajnostnega gospodarjenja z gozdovi⁹, se v okviru tega merila točkjuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali – potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – potrdilo FSC ali PEFC za izdelek zadnjega v skrbniški verigi lesa, ali – dovoljenje FLEGT, če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je izpolnjeno merilo¹⁰. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje merilo.</p>
20.1.3 Določila pogodbe o izvedbi naročila	
Naročnik med pogodbeno določila vključi določilo:	
1.	V primeru, da ponudnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti na način, predviden v pogodbi o izvedbi javnega naročila, naročnik odstopi od te pogodbe.
2.	Ponudnik mora zagotoviti informacije o prekrivnih materialih za stenske plošče, kot so vrste barve, ki ne bodo ovirali recikliranja mavčnih plošč ali njihove preusmeritve k drugi uporabi ob koncu življenjske dobe. V ta namen naročniku posreduje potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je izpolnjena zahteva.
3.	Ponudnik mora skupaj s proizvodom ali na embalaži ali oznakah zagotoviti ustrezne in sprejemljive informacije za uporabnika, v katerih so opisani ravnanje, postopki za namestitve, nanos sredstev za površinsko obdelavo, recikliranje in/ali metode odlaganja. ¹¹
4.	Ponudnik mora zagotoviti, da je izvajalec, ki namešča stenske plošče, sprejel učinkovite politike in postopke za zagotovitev, da se z odpadki, nastalimi pri namestitvi, kot so odpadni ostanki, ostanki pri prirezovanju, poškodovane plošče itd., na podlagi primerne sistema zbiranja ustrezno in trajnostno ravna, kar vključuje predelavo, recikliranje ali preusmeritev z odlagališč, kadar je to mogoče. V ta namen naročniku posreduje potrdilo, da je izvajalec, ki namešča stenske plošče, vključen v sistem okoljskega ravnanja, ali ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je izpolnjena zahteva.

⁹ V Evropi morajo ta načela in ukrepi ustrezati vsaj načelom in ukrepom, navedenim v vseevropskih smernicah na operativni ravni za trajnostno gospodarjenje z gozdovi, kot jih je potrdila Lizbonska ministrska konferenca o varovanju gozdov v Evropi (od 2. do 4. junija 1998). Zunaj Evrope morajo načela in ukrepi ustrezati vsaj načelom za varovanje gozdov UNCED (Rio de Janeiro, junija 1992) in, če je to primerno, merilom ali smernicam za trajnostno gospodarjenje z gozdovi, kakor so bili sprejeti v okviru ustreznih mednarodnih in regionalnih pobud v navedenem vrstnem redu (ITTO, montrealški proces, proces Tarapoto, pobuda za suho cono Afrike UNEP/FAO).

¹⁰ Na podlagi veljavnega sistema sledenja se lahko predloži sprejemljivo dokazilo o trajnostni sečnji lesa. Te prostovoljne sisteme lahko certificira tretja oseba, in sicer pogosto kot del standarda ISO 9000 in/ali ISO 14000 ali sistema upravljanja EMAS.

¹¹ Primeri oznak, embalaže in informacij na prodajnih točkah oziroma drugo ustrezno dokazilo.

Pojasnila

Naročnik upošteva lokalne razmere in oceni, ali je morda potrebna posebna plošča – na primer plošča, ki je bolj odporna proti vlagi.

Proizvodnja mavčnih plošč mora ustrezati evropskim, nacionalnim ter regionalnim predpisom in standardom glede emisij v zrak pri proizvodnem procesu, zlasti kar zadeva prah in žveplov dioksid, ter glede odvajanja vode, vključno z neraztopljenimi trdnimi snovmi in kemijsko potrebo po kisiku (KPK).

Naročnik lahko med določila pogodbe o izvedbi naročila vključi določbo o izvedbi naročila za zagotovitev, da se količina odpadnih mavčnih plošč (odpadni ostanki in plošče, poškodovane zaradi vremenskih razmer, nepravilnega shranjevanja itd.) ohrani na čim nižji ravni.

Direktiva 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži (UL L št. 365 z dne 31. 12. 1994, str. 10) v 3. členu embalažo opredeljuje kot »vsi proizvodi iz kakršnih koli materialov, ki se uporabljajo za shranjevanje in zaščito blaga, ravnanje z njim, njegovo dostavo in predstavitev, od surovin do obdelanega blaga, ki ga proizvajalec preda uporabniku ali potrošniku. V opredelitev embalaže se uvrščajo tudi »nevrtačljivi« predmeti, ki se uporabljajo za enak namen.«. V kolikšnem obsegu je treba embalažo šteti za pomemben okoljski dejavnik v zvezi s proizvodom, je odvisno od več spremenljivk, vključno z življenjsko dobo proizvoda in embalažnim materialom. Pri proizvodu s kratko življenjsko dobo je embalaža na primer verjetno pomembnejša kot pri proizvodu z dolgo življenjsko dobo. Podobno je embalaža v smislu življenjske dobe verjetno manj pomembna pri proizvodih, ki rabijo energijo. Kadar naročnik embalažo obravnava kot pomembno vprašanje, lahko informacije pridobi pri morebitnih dobaviteljih za ugotovitev, ali so upoštevali vpliv njihove vrste embalaže na okolje in ali ravnajo v skladu s politikami naročnika.

Okoljske zahteve za lesene stenske plošče

20.2.1 Tehnične specifikacije	
Naročnik v tehničnih specifikacijah poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:	
1.	<p>Uporabljeni neobdelani leseni materiali morajo izvirati iz zakonitih virov¹².</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali – potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – potrdilo FSC¹³ ali PEFC¹⁴ za izdelek zadnjega v skrbniški verigi lesa, ali – dovoljenje FLEGT¹⁵, če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali – potrdilo, da je ponudnik vključen v sistem okoljskega ravnanja, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
2.	<p>Pri lesenih ploščah, pri katerih se uporabljajo veziva, ki vsebujejo formaldehid, se ne sme preseči mejna emisijska vrednost iz standarda E1 za formaldehid na podlagi EN13986, ki znaša 0,13 mg/m³ zraka (ali 0,1 ppm)¹⁶. To vključuje premazane plošče in predhodni nanos premaza¹⁷.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali – potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – potrdilo neodvisne akreditirane institucije, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>

¹² Zakonit izvor gradbenega lesa/lesnih vlaken se lahko dokaže z veljavnim sistemom sledenja v proizvodni verigi. Te prostovoljne sisteme lahko certificira tretja oseba, in sicer pogosto kot del standarda ISO 9000 in/ali ISO 14000 ali sistema upravljanja EMAS. Dokazi sledljivosti v proizvodni verigi gradbenega lesa/lesnih vlaken, certificiranih po standardu FSC ali PEFC, ali kateri koli drug način dokazovanja se prav tako sprejmejo kot dokazilo o skladnosti. Če gradbeni les/lesna vlakna izhajajo iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, se lahko kot dokazilo o zakonitosti uporabi dovoljenje FLEGT. Druga dokazila, ki se bodo sprejela, vključujejo ustrezno in veljavno spričevalo CITES ali druga enakovredna in preverljiva sredstva, kot je uporaba sistema »skrbnega pregleda². Za necertificiran neobdelan material ponudniki navedejo tip (vrsto), količino in izvor gradbenega lesa/lesnih vlaken skupaj z izjavo o njihovi zakonitosti. Tako se lahko gradbeni les/lesna vlakna sledijo po celotni proizvodni verigi od gozda do proizvoda.

¹³ FSC (angl. *Forest Stewardship Council*) je samostojna, ne-vladna, ne-profitna organizacija ustanovljena za promocijo odgovornega ravnanja z gozdovi. Več o tem na <http://www.fsc.org/>.

¹⁴ PEFC (angl. *Programme for the Endorsement of Forest Certification*) je program za potrjevanje certifikacijskih shem za gozdove. Več o tem na <http://www.pefc.org/internet/html/>.

¹⁵ FLEGT (angl. *Forest Law Enforcement, Governance and Trade*) opredeljuje Akcijski načrt EU za uveljavljanje zakonodaje, upravljanja in trgovanja na področju gozdov, ki ga je Evropska komisija sprejela v letu 2003. Akcijski načrt določa več ukrepov za obravnavo nezakonite sečnje v državah v razvoju in opredeljuje sistem izdaje dovoljenj za gradbeni les, ki zagotavljanja zakonitost uvoženih lesnih proizvodov. Za pridobitev dovoljenja morajo države, ki proizvajajo gradbeni les, in EU podpisati prostovoljne partnerske sporazume. Za lesne proizvode, ki so bili zakonito proizvedeni v partnerskih državah na podlagi prostovoljnega partnerskega sporazuma, se bodo izdala dovoljenja o zakonitosti proizvodnje. Več o tem na spletni strani <http://ec.europa.eu/environment/forests/flegt.htm>.

¹⁶ To okoljsko zahtevo lahko naročnik opredeli strožje tako, da zahteva, da veziva, ki vsebujejo formaldehid, presežejo vrednosti iz standarda E1 za formaldehid na podlagi EN13986.

¹⁷ Standard EN 13986 se nanaša na znak CE za proizvode iz skupine lesenih plošč v gradbeništvu. Preskusne zahteve za formaldehid razreda E1 so navedene v Prilogi B k standardu. V razredu E1 je določeno 8 mg ali manj formaldehida na 100 g plošče, sušene v sušilniku, za neobdelane iverne plošče, usmerjene pramenske plošče (OSB) in vlaknene plošče srednje gostote (MDF) na podlagi preskusne metode EN 120. Določeno je 3,5 mg/m²h ali manj sproščanja formaldehida za vse druge proizvode iz skupine plošč na podlagi preskusne metode EN 717-2.

3.	<p>Vsebnost prostega formaldehida v lepilih za vezane plošče ali laminirane lesene plošče ne sme presegati 0,5 mas. %.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali – potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – potrdilo neodvisne akreditirane institucije, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
4.	<p>Pri sestavljenih lesenih ploščah, v katerih so veziva, ki vsebujejo fenol, koncentracija fenola v preskusnem prostoru ne sme presegati 14 µg/m³.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali – potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – potrdilo neodvisne akreditirane institucije, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
5.	<p>Iz sestavljenih lesenih plošč, ki vsebujejo veziva na osnovi PMDI (polimerni metilendifenil diizocianat), se ne sme sproščati več kot 1 µg/m³ (zaznavnega) monomera MDI.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali – potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – potrdilo neodvisne akreditirane institucije, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
6.	<p>Lesene stenske plošče kot končni proizvod ne vsebujejo nobenega kemičnega proizvoda, ki je razvrščen kot¹⁸:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rakotvoren (R40, R45, R49); – mutagen (R46, R68); – škodljiv ali strupen za reprodukcijski sistem (R60, R61, R62, R63); – strupen (R23, R24, R25, R26, R27, R28). <p>Iz končnega proizvoda se v običajnih pogojih uporabe ne bodo sproščale ali lužile kakršne koli snovi ali pripravki, ki so razvrščeni v navedene stavke nevarnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rakotvorno (rakotvorno 1A, 1B in 2: H350, H350i, H351); – mutageno in povzroča dedne genetske okvare (mutageno 1B in 2: H340 in H341); – škodljivo za reprodukcijski sistem (reprodukcijsko 1A, 1B in 2: H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd in H360Df); – strupeno (akutna strupenost 1, 2 in 3: H330, H331, H311, H301, H310, H300, kronična strupenost za vodne organizme 2: H412). <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil zahtevo, ali – potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali

¹⁸ V Uredbi (ES) št. 1272/2008, s katero se spreminjata in razveljavljata direktivi 67/548/EGS in 1999/45/ES ter s katero se spreminja Uredba (ES) št. 1907/2006, so navedeni naslednji stavki o nevarnosti, ki so povezani z zgornjimi standardnimi opozorili.

	<ul style="list-style-type: none"> – potrdilo neodvisne akreditirane institucije, ali – varnostni list za material, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so izpolnjene zahteve. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
20.2.2 Merili za oddajo javnega naročila¹⁹	
Za razvrstitev ponudb naročnik poleg cene ali stroškov in morebitnih drugih meril določi:	
1.	<p>Merilo » recikliran ali znova uporabljen gradbeni les«</p> <p>Ponudba z gradbenim lesom, ki je deloma ali v celoti recikliran ali znova uporabljen, se v okviru tega merila točkuje z dodatnimi točkami na način, da se večji delež nagradi z več točkami. Natančen način točkovanja predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo o tem, da bo izpolnil merilo in v kakšnem deležu, ali – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da je izpolnjeno merilo, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je izpolnjeno merilo. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje merilo.</p>
2.	<p>Merilo » uporaba lesa iz trajnostno upravljanjih gozdov«</p> <p>Končni proizvod iz lesa, lesnih vlaken ali lesnih odrezkov, ki izvirajo iz gozdov, za katere je potrjeno, da se z njimi trajnostno gospodari, pri čemer se izvajajo načela in ukrepi, namenjeni zagotavljanju trajnostnega gospodarjenja z gozdovi²⁰, se v okviru tega merila točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, da bo pri dobavi blaga izpolnil merilo, ali – potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje merilo, ali – potrdilo FSC ali PEFC za izdelek zadnjega v skrbniški verigi lesa, ali – dovoljenje FLEGT, če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je izpolnjeno merilo²¹. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje merilo.</p>
2.2.3 Določila pogodbe o izvedbi naročila	
Naročnik med pogodbeno določila vključi določilo:	
1.	V primeru, da ponudnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti na način, predviden v pogodbi o izvedbi javnega naročila, naročnik odstopi od te pogodbe.
2.	Ponudnik mora zagotoviti informacije o prekrivnih materialih za stenske plošče, kot so vrste barve, ki ne bodo ovirali recikliranja lesenih plošč ali njihove preusmeritve

¹⁹ Okoljska merila za oddajo javnega naročila naj bi skupaj obsegala vsaj 10 do 15 % skupnih razpoložljivih točk.

²⁰ V Evropi morajo ta načela in ukrepi ustrezati vsaj načelom in ukrepom, navedenim v vseevropskih smernicah na operativni ravni za trajnostno gospodarjenje z gozdovi, kot jih je potrdila Lizbonska ministrska konferenca o varovanju gozdov v Evropi (od 2. do 4. junija 1998). Zunaj Evrope morajo načela in ukrepi ustrezati vsaj načelom za varovanje gozdov UNCED (Rio de Janeiro, junija 1992) in, če je to primerno, merilom ali smernicam za trajnostno gospodarjenje z gozdovi, kakor so bili sprejeti v okviru ustreznih mednarodnih in regionalnih pobud v navedenem vrstnem redu (ITTO, montrealški proces, proces Tarapoto, pobuda za suho cono Afrike UNEP/FAO).

²¹ Na podlagi veljavnega sistema sledenja se lahko predloži sprejemljivo dokazilo o trajnostni sečnji lesa. Te prostovoljne sisteme lahko certificira tretja oseba, in sicer pogosto kot del standarda ISO 9000 in/ali ISO 14000 ali sistema upravljanja EMAS.

	k drugi uporabi ob koncu življenjske dobe. V ta namen naročniku posreduje potrdilo, da ima blago oziroma material, iz katerega je izdelan izdelek, znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je izpolnjena zahteva.
3.	Ponudnik mora skupaj s proizvodom ali na embalaži ali oznakah zagotoviti ustrezne in sprejemljive informacije za uporabnika, v katerih so opisani ravnanje, postopki za namestitev, nanos sredstev za površinsko obdelavo, recikliranje in/ali metode odlaganja. ²²
4.	Ponudnik mora zagotoviti, da je izvajalec, ki namešča stenske plošče, sprejel učinkovite politike in postopke za zagotovitev, da se z odpadki, nastalimi pri namestitvi, kot so odpadni ostanki, ostanki pri prirezovanju, poškodovane plošče itd., na podlagi primerne sistema zbiranja ustrezno in trajnostno ravna, kar vključuje predelavo, recikliranje ali preusmeritev z odlagališč, kadar je to mogoče. V ta namen naročniku posreduje potrdilo, da je izvajalec, ki namešča stenske plošče, vključen v sistem okoljskega ravnanja, ali ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je izpolnjena zahteva.

Pojasnila

Naročnik upošteva lokalne razmere in oceni, ali je morda potrebna posebna plošča – na primer plošča, ki je bolj odporna proti vlagi.

Prostor, v katerega se namestijo plošče, mora izpolnjevati evropske, nacionalne in regionalne zahteve glede kakovosti zraka v zaprtih prostorih.

Naročnik lahko med določila pogodbe o izvedbi naročila vključi določbo o izvedbi naročila za zagotovitev, da se količina odpadnih lesenih plošč (odpadni ostanki in plošče, poškodovane zaradi vremenskih razmer, nepravilnega shranjevanja itd.) ohrani na čim nižji ravni.

²² Primeri oznak, embalaže in informacij na prodajnih točkah oziroma drugo ustrezno dokazilo.